

Svensk Kärnbränslehantering AB (SKB)
Box 250
101 24 Stockholm

Datum: 2013-01-21
Diarie nr: SSM 2010/608

Synpunkter på MKB-samråd 26 nov 2012 angående SFR-utbyggnad

SSM:s synpunkter

- SSM anser att SKB bör överväga att inom samrådsprocessen kommunicera ett mer omfattande underlag som belyser bakgrunden till de strålsäkerhetsmässiga värderingarna i platsvalsprocessen.
- SSM anser att det i underlaget för det planerade samrådet om säkerhetsanalysen bör ingå en beskrivning av analysens framtagande samt preliminära resultat.
- SSM anser att det är önskvärt med ett samråd kring en preliminär MKB.

Bakgrund

Den 26 november 2012 deltog Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM) i Svensk Kärnbränslehantering AB:s (SKB) öppna samråd gällande utbyggnaden av slutförvaret för kortlivat låg- och medelaktivt avfall (SFR). Samrådet hölls inom ramen för bestämmelserna i 6 kap. miljöbalken om miljökonsekvensbeskrivningar (MKB). Inför mötet hade SKB tillhandahållit ett samrådsunderlag bl.a. innehållande en beskrivning av lokaliseringsarbetet och de utgångspunkter som ligger till grund för detta. Som SSM har uppfattat det, har SKB inte planerat något ytterligare samråd enligt 6 kap miljöbalken avseende lokaliseringsfrågan.

På samrådsmötet redovisade SKB bland annat tilltänkt utformning för förvaret samt processen för lokalisering. SKB meddelade att inga utredningar kommer att publiceras i förväg samt att de inte planerar att samråda kring en preliminär MKB. På mötet efterfrågades ett samråd avseende säkerhetsanalysen varvid SKB meddelade att ett samråd kommer att hållas efter sommaren 2013.

Frågan om anläggningens lokalisering diskuterades även vid ett möte mellan SKB och SSM den 10 oktober 2012. Vid mötet presenterade SKB i form av en OH-presentation den lokaliseringsutredning som är under framtagande, och som avses lämnas in tillsammans med tillståndsansökan. SKB skickade inte ut något underlag rörande lokaliseringen inför detta möte.

Lokalisering av slutförvaret

Av samrådsunderlaget och SKB:s OH-presentation framgår att SKB har gjort jämförelser med SKB:s tidigare undersökta områden för vilka man bedömer ha god tillgång på geovetenskapliga data. Enligt SKB har de flesta av dessa referensområden bergförhållanden som kan möjliggöra slutförvaring av låg- och medelaktivt avfall, men att inget av de övriga områden som utvärderas framstår som mer lämpligt med avseende på alla strålsäkerhetsrelaterade lokaliserings-faktorer. SKB konstaterar också att möjligheterna att slutförvara avfallet på någon annan plats än Forsmark eller Simpevarp/Laxemar ur industriell och samhällelig synvinkel är mycket osäker.

De krav som SSM:s föreskrifter (4§ SSMFS 2008:37) ställer, och som förtydligas i de allmänna råden, innebär att förlägningsplats, utformning, bygge och drift av slutförvaret bör väljas för att förhindra, begränsa och fördröja utsläpp från både tekniska och geologiska barriärer så långt som rimligen är möjligt. Vid en sådan samlad analys bör faktorer av betydelse för den långsiktiga strålsäkerheten värderas mot andra faktorer av betydelse för lokaliseringen, t.ex. kostnader, infrastruktur, tidsplaner m.m. Myndigheten anser således att det är rimligt att ta hänsyn till den redan existerande SFR-anläggningen när frågan om en utbyggnad av slutförvarskapaciteten prövas, vilket tidigare har framförts i olika sammanhang (se t.ex. myndighetens yttrande över Fud-program 2007 och Fud-program 2010). Dessa fördelar måste dock värderas mot lokaliseringens påverkan på den lång-siktiga strålsäkerheten.

Utifrån OH-presentationen kan SSM konstatera att det finns vissa skillnader mellan de undersökta referensområdena vad gäller egenskaper av betydelse för den långsiktiga strålsäkerheten. Områden som Fjällveden, Kamlunge och Svartboberget förväntas utifrån tillgänglig kunskap exempelvis ha en lägre hydraulisk konduktivitet jämfört med berget vid SFR, samtidigt som den hydrauliska gradienten för såväl Kamlunge och Svartboberget bedöms vara högre.

I enlighet med bestämmelserna i 4 § SSMFS 2008:37 samt 2 och 3 §§ SSMFS 2008:21 anser SSM det vara ett giltigt skäl att SKB diskvalificerar platser på basis av förekomst av brytbara naturresurser i området. Vad det gäller värderingen av övriga strålsäkerhetsmässiga faktorer av betydelse för förvarets lokalisering går det utifrån OH-presentationen inte att utläsa vilken värdering SKB har gjort av de skillnader som råder, annat än den övergripande slutsatsen att inget område bedöms som mer lämpligt. SSM vill betona vikten av att det i ansökansunderlaget tydligt framgår vilka krav och önskemål det ställs på platsen för slutförvaret utgående från de olika förvarsdelarnas barriärer och barriärsfunktioner. Värderingen av de olika faktorerna bör baseras på dessa krav och önskemål. I en sådan argumentation bör SKB på ett tydligt sätt återkoppla till erfarenheterna från analyserna av det befintliga SFR.

SSM anser att SKB bör överväga att inom samrådsprocessen kommunicera ett mer omfattande underlag som belyser bakgrunden till de strålsäkerhetsmässiga värderingarna i platsvalsprocessen.

Övriga synpunkter angående kommande samråd

SSM anser att det i underlaget för det planerade samrådet om säkerhetsanalysen bör ingå en beskrivning av analysens framtagande samt preliminära resultat.

SSM anser även att det är önskvärt med ett samråd kring en preliminär MKB. Detta har SSM även tidigare framfört i skriftliga synpunkter i samrådsinlägga daterad 5 december 2011.

Med vänlig hälsning

Ansi Gerhårdsson

Chef för enheten för slutförvaring av radioaktivt avfall
Avdelningen för radioaktiva ämnen